

វិធានការបង្ការជំងឺឆ្លង

លាងដៃឱ្យបានសព្វជាមួយសាប៊ូ និងទឹកឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។

គ្របដណ្តប់មាត់និងច្រមុះរបស់អ្នកដោយដៃអាររបស់អ្នកនៅពេលក្អក ឬកណ្តាស់។

ជៀសវាងកុំប៉ះភ្នែក ច្រមុះ ឬមាត់របស់អ្នកដោយប្រើដៃដែលមិនបានលាងសម្អាត។

ជៀសវាងការប៉ះពាល់បុគ្គលដែលមានសញ្ញាគ្រុនក្តៅ ឬរោគសញ្ញាជំងឺផ្លូវដង្ហើម។

ពាក់ម៉ាស់នៅពេលទៅមណ្ឌលថែទាំសុខភាព។

ជៀសវាងការទៅទីតាំងដែលមានមនុស្សច្រើនកុះករ។

ករណីការរាតត្បាតជំងឺឆ្លងធំៗ បានកើតឡើងក្នុងរយៈពេល 100 ឆ្នាំកន្លងមក

1918	ជំងឺគ្រុនផ្តាសាយអេស្ប៉ាញ (H1N1)	ការប៉ាន់ស្មានអត្រាមរណភាពគឺ 2%
1948	ការបង្កើតអង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO)	
1957	ជំងឺផ្តាសាយអាស៊ី (H2N2)	មនុស្សស្លាប់ប្រហែល 1 លាននាក់
1968	ជំងឺគ្រុនផ្តាសាយហុងកុង (H3N2)	អត្រាមរណភាពប្រហែល 1%
1976	វីរុសអេបូឡា	អត្រាមរណភាពប្រហែល 90%
1977	ជំងឺផ្តាសាយស្បៀត (H1N1)	មនុស្សស្លាប់ប្រហែល 1 លាននាក់
1997	ជំងឺផ្តាសាយបក្សីហុងកុង (H5N1)	អត្រាមរណភាពប្រហែល 30%
2002	វីរុស SARS	អត្រាមរណភាពប្រហែល 10%
2004	ជំងឺផ្តាសាយបក្សី (H5N1)	អត្រាមរណភាពប្រហែល 60%
2009	ជំងឺផ្តាសាយថ្មី (H1N1)	អត្រាមរណភាពប្រហែល 1%
2012	វីរុស MERS	អត្រាមរណភាពប្រហែល 30%
2013	ជំងឺផ្តាសាយបក្សី (H7N9)	អត្រាមរណភាពប្រហែល 30%
2019	ជំងឺ COVID-19	ការប៉ាន់ស្មានអត្រាមរណភាពគឺប្រហែល 2%
2022	ជំងឺអុតស្វា (MPOX)	

នៅស្ថានីយ៍អគ្គិសនីបំផុត ហើយគេនឹងជួយអ្នក។ ចំណាំថាគោលការណ៍ណែនាំសុខភាពទាំងនេះគឺផ្អែកលើស្ថានភាពទូទៅសម្រាប់ប្រទេសគ្រោះមហន្តរាយនីមួយៗនិងអាចប្រែប្រួលក្នុងកាលៈទេសៈជាក់លាក់។

សុវត្ថិភាពកើនឡើងនៅពេលដែលគោលការណ៍ណែនាំខាងក្រោមទាំងនេះត្រូវបានអនុវត្តមធ្យមជាមួយអ្នកដទៃ។

គោលការណ៍ណែនាំអំពីវិធានការរបស់ពលរដ្ឋតាមប្រទេសគ្រោះមហន្តរាយ

ជំងឺឆ្លង

ស្វែងយល់អំពីជំងឺឆ្លង។

ការបង្ករោគ និងជំងឺឆ្លង

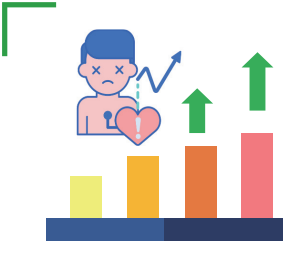
- "ការបង្ករោគ" មានន័យថា ការកើនឡើងចំនួនមីក្រូសារពាង្គកាយយ៉ាងឆាប់រហ័ស ដែលចូលទៅក្នុងរាងកាយមនុស្ស។
- "ជំងឺឆ្លង" គឺជាជំងឺដែលបណ្តាលមកពីការរីករាលដាលមីក្រូសារពាង្គកាយ ដែលចូលទៅក្នុងរាងកាយមនុស្ស។

ករណីរីករាលដាលជំងឺឆ្លងចម្បង

ឆ្នាំ 2002 ជំងឺ SARS (Severe Acute Respiratory Syndrome) ករណីជំងឺទូទាំងពិភពលោក៖ 8,096 នាក់ ចំនួនអ្នកស្លាប់៖ 774 នាក់	ឆ្នាំ 2012 ជំងឺ MERS (Middle East Respiratory Syndrome) ករណីជំងឺទូទាំងពិភពលោក៖ 1,367 នាក់ ចំនួនអ្នកស្លាប់៖ 528 នាក់
ឆ្នាំ 2019 ជំងឺ COVID-19 (ជំងឺ Coronavirus ឆ្នាំ 2019) ករណីជំងឺទូទាំងពិភពលោក៖ 679.2 លាននាក់ ចំនួនអ្នកស្លាប់៖ 680,000 នាក់ (គិតត្រឹមថ្ងៃទី 1 ខែមេសា ឆ្នាំ 2022)	ឆ្នាំ 2022 ជំងឺអុតស្យា (MPOX) ករណីជំងឺទូទាំងពិភពលោក៖ 85,510 នាក់ ចំនួនអ្នកស្លាប់៖ 89 នាក់ (គិតត្រឹមថ្ងៃទី 2 ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ 2022)

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យចំណាត់ថ្នាក់សម្រាប់ជំងឺឆ្លង

ជំងឺឆ្លងថ្នាក់ទី 1

រួមបញ្ចូលទាំងជំងឺឆ្លងដែលទាក់ទងនឹងកេរ្តិ៍ កម្មវិស្វកម្ម មានអត្រាមរណភាពខ្ពស់* ឬអាចមានការរីករាលដាលទូទាំងប្រទេស។ ការដាក់អ្នកជំងឺឱ្យនៅដាច់ដោយឡែកតែងតែមាននៅក្នុងបន្ទប់មានសម្ពាធអវិជ្ជមាន។

ឧទាហរណ៍៖ ជំងឺ SARS ជំងឺ MERS ជំងឺបៀស្កូ ជំងឺខាន់ស្លាក់

* អត្រាមរណភាព៖ (ចំនួនអ្នកស្លាប់/ចំនួនអ្នកជំងឺ) x 100

ជំងឺឆ្លងថ្នាក់ទី 2

រាយការណ៍ក្នុងរយៈពេល 24 ម៉ោងបន្ទាប់ការកើតមានជំងឺ ឬការរីករាលដាលជំងឺ។ ការដាក់អ្នកជំងឺឱ្យនៅដាច់ដោយឡែកតែ ឯង។

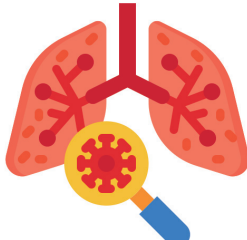
ឧទាហរណ៍៖ ជំងឺរងបេង ជំងឺអុតស្យា ជំងឺរលាកថ្លើមប្រភេទ A ជំងឺក្អកមាន់ ជំងឺអុតស្យាយ ជំងឺរាគមូលដោយសារបាក់តេរី។

ជំងឺឆ្លងថ្នាក់ទី 3

រាយការណ៍ក្នុងរយៈពេល 24 ម៉ោងបន្ទាប់ការកើតមានជំងឺ ឬការរីករាលដាលជំងឺ។ តម្រូវឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យជាបន្តបន្ទាប់។

ឧទាហរណ៍៖ ជំងឺតេតាណូស ជំងឺគ្រុនពោះរៀន ជំងឺគ្រុនឈាម ជំងឺគ្រុនចាញ់ ជំងឺគ្រុនចាញ់ ការបង្ករោគក្នុង លំយាដោយបាក់តេរីក្រុម Vibrio។

ជំងឺឆ្លងថ្នាក់ទី 4

បន្ថែមពីលើជំងឺឆ្លងថ្នាក់ទី 1 ដល់ថ្នាក់ទី 3 សកម្មភាពតាមដានជំងឺដើម្បីកំណត់រកករណីជំងឺកើតមានឡើង។

ឧទាហរណ៍៖ ជំងឺថ្លៃ ជើង និងមាត់ ជំងឺ Norovirus ជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ ជំងឺព្រូនតេនញ៉ា (Diphyllobothriasis) ជាដើម។

គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ពលរដ្ឋ

1. ចូរជៀសវាងកុំទៅរៀន ឬធ្វើការងារ និងជៀសវាងកុំចេញទៅខាងក្រៅ។

2. ចូរសម្រាកនៅផ្ទះរយៈពេល 3-4 ថ្ងៃ ហើយសង្កេតមើលរោគសញ្ញា។

3. ចូរទាក់ទងទៅមណ្ឌលសុខភាពសាធារណៈ ក្នុងតំបន់ ហើយទៅជួបពិនិត្យនៅមណ្ឌលថែទាំសុខភាព
 - ប្រសិនបើគ្រុនក្តៅនៅតែបន្តក្នុងសីតុណ្ហភាព 38°C ឬលើសពីនេះ ឬប្រសិនបើរោគសញ្ញាកាន់តែធ្ងន់ ធ្ងរទៅៗ។

4. ចូរប្រើប្រាស់មធ្យោបាយធ្វើដំណើរឯកជននៅពេលស្វែងរកការថែទាំផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រ។

5. ចូរផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកមានវិជ្ជាជីវៈ ផ្នែកថែទាំសុខភាព៖
 - ប្រវត្តិនៃការធ្វើដំណើរអន្តរជាតិ
 - ការប៉ះពាល់ជាមួយបុគ្គលដែលបង្ហាញអំពីរោគសញ្ញាធ្ងន់ធ្ងរ

6. ចូរអនុវត្តតាមសេចក្តីណែនាំរបស់អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាព និងអាជ្ញាធរសុខាភិបាល។
 7. ចូរជៀសវាងកុំចេញទៅខាងក្រៅ ឬកុំទៅលេងតំបន់ផ្សេងទៀត។